

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

30 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Gordilă Nicolae,

Judecători – Guzun Ion, Catan Liliana

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic și avocatul Natalia Culeac-Reul în numele lui Anton Butuc, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2017, în cauza penală privindu-i pe

Butuc Ion XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX;

Butuc Anton XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 07.08.2016 - 28.12.2016;

instanța de apel: 23.02.2017 - 21.12.2017;

instanța de recurs: 25.04.2018 - 30.05.2018.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 28 decembrie 2016, Ion Butuc și Anton Butuc au fost achitați de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Inculpații Ion Butuc și Anton Butuc au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 art. (3) lit. b) Cod penal, și în baza acestei Legi, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, le-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani fiecăruia, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Ion Butuc și Anton Butuc la 23 aprilie 2016, aproximativ ora 22:00, aflându-se pe imașul din centrul localității Onești, r-nul Hîncești, în apropierea iazului din localitate, fiind în stare de

ebrietate alcoolică, acționând de comun, aplicând forța fizică și psihică față de minora XXXXX, au efectuat câte un raport sexual în formă naturală contrar voinței ei.

Conform concluziei raportului de expertiză medico-legală nr. 214 din 25.04.2016, părții vătămate, XXXXX, i-au fost depistate leziuni corporale sub formă de echimoză cu excoriație a buzei gurii de sus, excoriații mai jos de ungherul gurii pe stânga, excoriații mai sus de fesa dreaptă, abdomen pe stânga și dreapta, partea posterioară a coapsei stângi, echimoze mai sus de glanda mamară pe stânga, sub ochiul stâng, coapsa dreaptă, ce se califică ca vătămări corporale neînsemnate, care nu generează dereglare de sănătate mai mult de 6 zile.

Instanța de fond a încadrat în drept acțiunile inculpaților în baza art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, după semnele calificative - *violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică și psihică în privința unei persoane minore în vârstă de până la 14 ani.*

Totodată, instanța de fond a stabilit că, de către organul de urmărire penală, prin rechizitoriu Ion Butuc și Anton Butuc sunt învinuiți că la aceeași dată, aproximativ la ora 22:30, continuându-și acțiunile infracționale, aflându-se pe imașul din centrul localității Onești, r-nul Hîncești, fiind în stare de ebrietate alcoolică, acționând de comun acord, folosindu-se de imposibilitatea minorei XXXXX, de a-și exprima voința datorită stării de leșin, și-au satisfăcut poftele sexuale în formă perversă contrar voinței ei.

Conform concluziei raportului de expertiză medico-legală nr. 313 din 06.06.2016, rezultă că, în tamponul cu conținut anal prelevat de la cet. XXXXX, conform raportului de cercetare biologică nr. 111/A din 06.05.2016, efectuat de expertul judiciar medico-legal biolog, Nineli Boldescu, s-a depistat spermatozoizi. Proveniența spermatozoizilor din petele examinate de la cet. Ion Butuc și Anton Butuc nu se exclude.

Acțiunile inculpaților au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, după indicii calificativi - *satisfacerea poftei sexuale în forme perverse, profitând de imposibilitatea acesteia de a-și exprima voința, acțiuni care au fost săvârșite asupra unei persoane de care se știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 14 ani.*

Pe acest capăt de învinuire, instanța de fond a constatat că, nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, motiv pentru care a dispus achitarea inculpaților de sub învinuirea înaintată.

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul a declarat apel prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpații să fie recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal și în baza acestui articol de a le stabili pedeapsa sub formă închisoare pe un termen de 13 ani fiecare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. Totodată, inculpații să fie

recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal și în baza acestui articol de a le stabili pedeapsa sub formă închisoare pe un termen de 13 ani fiecare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, de a le stabili inculpaților pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În motivarea apelului declarat, procurorul a menționat că, instanța de fond eronat a motivat sentința de achitare a inculpații de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, deoarece este în contradicție cu constatările raportului de cercetare biologică nr. 109-A, 110-A din 12.05.2016 cât și a declarațiilor părții vătămate și a concluziilor raportului de expertiză medico - legală potrivit căruia s-au depistat urme de spermă în cavitatea anală a victimei, fapt ce confirmă existența unor probe directe împotriva inculpaților.

Totodată, procurorul a menționat că, instanța de fond eronat l-a stabilită pedeapsa inculpaților de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, a aplicat prevederile art. 79 Cod penal, deoarece n-a individualizat în mod echitabil pedeapsa, ignorând criteriile prevăzute de art. 75 Cod penal.

3.1. De asemenea, avocatul Larisa Lupașcu în numele inculpatului Ion Butuc, a declarat apel prin care a solicitat casarea sentinței cu privire la condamnarea inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei decizii prin care acțiunile inculpatului să fie reîncadrate conform art. 174 alin. (1) Cod penal, și să-i fie stabilită o pedeapsă non-privativă de libertate, ținând cont de vârsta acestuia, lipsa antecedentelor penale și a prejudiciului material și moral, alte circumstanțe atenuante și lipsa circumstanțelor agravante.

În motivarea apelului avocatul a indicat că, Ion Butuc pentru prima dată este atras la răspundere penală, mai mult, instanța de fond și-a întemeiat soluția pe presupuneri, favorizând partea vătămată.

Totodată, avocatul a indicat că, Ion Butuc nu a aplicat forța fizică și psihică asupra părții vătămate, între ei a avut loc un raport sexual benevol, aceasta fiind confirmat de toți martorii care sau aflat în preajmă, dar și de lipsa a careva leziuni pe corpul inculpatului Ion Butuc, care de obicei persistă în cazuri de viol.

3.2. Împotriva sentinței a declarat apeluri avocatul Ion Bătrîncea în numele inculpatului Anton Butuc și ultimul, solicitând achitarea acestuia pe capătul de învinuire adus în baza art. 171 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Avocatul Natalia Culeac-Reul a înaintat apel suplimentar în numele inculpatului Anton Butuc.

În motivarea apelului declarat, apărarea a invocat că, nevinovăția inculpaților se demonstrează atât prin declarațiile acestora, cât și prin declarațiile martorilor.

Avocatul a indicat dezacordul cu aprecierea probelor de către instanța de fond.

Totodată, avocatul a invocat că, partea vătămată nu a invocat careva suferințe, retrări posttraumatice, ceea ce demonstrează că față de minoră nu a fost aplicată forță fizică și constrângere.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2017, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de către avocatul Ion Bătrîncea în numele inculpatul Anton Butuc și ultimul, avocatul Larisa Lupașcu în numele inculpatului Ion Butuc și a fost admis apelul declarat de către procuror casată sentința în partea stabilirii și individualizării pedepsei, pronunță în această parte o nouă hotărâre după cum urmează.

Inculpații Ion Butuc și Anton Butuc recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, și în baza acestei Legi, le-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani fiecare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

4.1. În motivarea deciziei, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a stabilit corect starea de fapt și de drept ce corespunde probelor din dosar, încadrând just acțiunile inculpaților în baza art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, după semnele calificative - *violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică și psihică în privința unei persoane minore în vârstă de până la 14 ani.*

De asemenea, instanța de fond în mod justificat a ajuns la concluzia despre necesitatea achitării inculpaților de sub învinuirea adusă în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, după indicii calificativi - *satisfacerea poftei sexuale în forme perverse, profitând de imposibilitatea acesteia de a-și exprima voința, acțiuni care au fost săvârșite asupra unei persoane de care se știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 14 ani.*

Argumentele expuse de instanța de fond și motivele din sentință pentru a evita repetări inutile, instanța de apel le-a însușit, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în Cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 par. 1 din Convenție, deși obligația instanței să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs. Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea un proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fie examinat chestiunile esențiale supusă atenției sale.

Prin justificarea probelor cercetate, instanța de apel a conchis ca dovedită cu certitudine vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal.

Instanța de apel în pofida faptului că inculpații nu și-au recunoscut vina a constatat că vinovăția acestora în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal și nevinovăția în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, a fost dovedită prin următoarele probe administrate, cercetate de către instanța de fond, cercetate suplimentar și verificate în ședința instanței de apel și anume prin:

- declarațiile părții vătămate minore XXXXX (f.d. 123, vol. II);
- declarațiile reprezentantului legal al părții vătămate XXXXX, Valeriu XXXXX (f.d. 122, vol. I);
- declarațiile martorilor Nicolae Codreanu (f.d. 118, vol. II); Tatiana XXXXX (f.d. 119, vol. II); Natalia Bîlea (f.d. 120, vol. II);
- plângerea victimei XXXXX (f.d. 15, vol. I);
- procesul-verbal de cercetare la fata locului din 24.04.2016 cu fototabelul- anexă (f.d. 16-17);
- raport de expertiză medico - legală nr. 214 din 25.04.2016 (f.d. 58-62, vol. I);
- raportul de expertiză medico - legală nr. 313 din 06 iunie 2016 (f.d. 74-77, vol. I);
- raportul de cercetare biologică nr. 111/A din 12.05.2016 (f.d. 63, vol. I);
- raportul de cercetare biologică nr. 109/a, 110/A din 12.05.2016 (f.d. 63A, vol. I);
- procesul-verbal de colectare de la XXXXX a probelor de salivă/sânge (f.d. 66, vol. I);
- procesul-verbal de ridicare de la XXXXX a hainelor (f.d. 69-70, vol. I);
- raportul de expertiză medico-legal nr. 217 din 25.04.2016 (f.d. 80 -82, vol. I);
- procesul-verbal de ridicare de la Anton Butuc a obiectelor de vestimentație (f.d. 86 vol. I);
- procesul-verbal de examinare a hainelor ridicate de la Butuc Anton (f.d. 87 -88 vol. I);
- procesul-verbal de colectare de la Anton Butuc a mostrelor de salivă și sânge (f.d. 90 vol. I);
- raportul de expertiză medico-legală nr. 216 din 25.05.2016 (f.d. 98-99, vol. I);
- raportul de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 422 a-2016 (f.d. 116-118, vol. I);
- raportul de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 421 a-2016 (f.d. 121-123, vol. I).

Cu referire la apelurile declarate de către avocatul Ion Bătrîncea în numele inculpatului Anton Butuc și ultimul, avocatul Larisa Lupașcu în numele inculpatului Ion Butuc, prin care s-a solicitat achitarea inculpaților de sub învinuirea de comitere a infracțiunii de viol, instanța de apel a conchis că, acestea sunt neîntemeiate, deoarece declarațiile inculpaților privind nevinovăția lor în comiterea faptei penale încriminate se combat prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume prin declarațiile părții vătămate minore, a martorilor audiați și prin probele scrise ale cauzei, care au fost minuțios cercetate în ședința de

judecată și corect apreciate de prima instanță. Aceste probe coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal.

Mai mult, instanța de apel a respins argumentul apărării precum că, inculpații urmează să fie achitați pe motiv că ei nu și-au recunoscut vinovăția la nici o etapă a procesului penal, deoarece nerecunoașterea vinei de către inculpat, instanța de apel a apreciat-o drept o metodă de apărare și un drept de a nu se auto-incrimina garantat de art. 66 Cod de procedură penală și art. 6 CEDO, or, persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și nu pot fi calificate ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale.

Totodată, instanța de apel a indicat că, în acțiunile inculpaților sunt prezente elementele infracțiunii de viol, astfel, obiectul juridic special al violului are, de cele mai dese ori, un caracter complex, constând din: 1) *obiectul juridic principal - relațiile sociale cu privire la inviolabilitatea sexuală și libertatea sexuală a minorului*; 2) *obiectul juridic secundar - relațiile sociale cu privire la libertatea psihică, integritatea corporală, sănătatea sau viața persoanei*. Obiectul material îl constituie corpul persoanei. Latura obiectivă a infracțiunii analizate se exprimă în fapta prejudiciabilă concretizată în acțiuni de două tipuri: 1) *acțiunea principală: raportul sexual*; 2) *acțiunea adiacentă exprimată în oricare din următoarele trei modalități: a) constrângerea fizică; b) constrângerea psihică; c) profitarea de imposibilitatea victimei de a se apăra ori de a-și exprima voința*. Latura subiectivă se exprimă în primul rând, în vinovăție sub formă de intenție directă. Motivele violului pot consta în: *dorința satisfacerii necesității sexuale (de cele mai dese ori); răzbunarea, năzuința de a dezonora victima în fața altora etc.* Subiectul infracțiunii este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 14 ani.

Astfel, instanța de fond a stabilit cert în afara oricăror dubii faptul că, la 23 aprilie 2016, aproximativ la ora 22:00, Ion Butuc aflându-se pe imaşul din centru localității Onești, r-nul Hîncești, fiind în stare de ebrietate alcoolică, acționând de comun acord cu fratele său, Anton Butuc, aplicând forța fizică și psihică față de minora XXXXX, a efectuat un raport sexual în formă naturală contrar voinței ei.

Totodată, instanța de apel a menționat că, însuși Ion Butuc a declarat în ședința de judecată că „...seara, fiind lângă iaz, împreună cu mai multe persoane, inclusiv și XXXXX, s-au retras la dorința Cristinei într-o parte pe vreo 15 minute. În cele 15 minute cât a plecat cu XXXXX, au avut relații, însă la dorința acesteia, restul persoanelor fiind pe pături, relațiile sexuale au fost benevole, cunoștea că are 14 ani și este clasa a 7-a...”. Vinovăția inculpaților se confirmă în afara oricăror dubii din declarațiile părții vătămate minore care sunt consolidate și coroborează cu declarațiile martorului, Tatiana XXXXX, raportul de

expertiză medico - legală nr. 214 din 25.04.2016, potrivit căruia minorei, XXXXX, i-au fost depistate, echimoză cu excoriație a buzei gurii de sus, mai jos de ungherul gurii pe stânga, excoriații mai sus de fesa dreaptă, abdomen pe stânga și dreapta, partea posterioară a coapsei stângi, echimoze mai sus de glanda mamară stângă, sub ochiul stâng, care puteau fi cauzate în urma acțiunii traumatice a unor obiecte dur-contondente, ori contracțiune la impact se prea poate în diferite circumstanțe și cele arătate mai sus și vremea indicată, cu durata de înjur de 3-4 zile înainte de data examinării ce în sumar și fiecare în parte se califică ca vătămare corporale neînsemnată, care nu generează dereglare de sănătate mai mult de 6 zile. Leziuni corporale asemănătoare celor depistate minorei, XXXXX, se întâlnesc adeseori la tentative ori rapoarte sexuale forțate.

Totodată, instanța de apel a menționat că, instanța de fond just a precizat că, în urma examinării medico-legale din 25.04.2106 nr. 217, se confirmă că, pe corpul lui Anton Butuc s-au stabilit echimoze a gâtului pe dreapta și stânga anterioare, excoriație a gâtului pe stânga, leziuni traumatice a unor obiecte dur-contondente, ori contracțiune la impact se prea poate în diferite circumstanțe expuse în cele arătate în partea introductivă a raportului de expertiză, cu durata în jur de 2-3 zile, ce se califică ca vătămări corporale neînsemnate. În aceeași ordine de idei, instanța de apel a reținut declarațiile martorului Natalia Bîlea, care a indicat că *„...a doua zi mama lui Anton l-a întrebat de ce este zgâriat, el nu a răspuns și a plecat, apoi a venit tatăl Cristinei și l-a lovit pe Ion, ea a plecat acasă și a sunat-o pe XXXXX și a întrebat-o ce s-a întâmplat...”*

Astfel, instanța de apel a indicat că, se combate versiunea inculpatului, Anton Butuc, despre nevinovăția sa, or, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 214 din 25.04.2016, proveniența din petele de la Ion Butuc și Anton Butuc nu se exclude, iar pe de altă parte pe corpul inculpatului s-au depistat echimoze a gâtului, pe care inculpatul nu le poate explica.

De asemenea, se confirmă poziția părții vătămate care a relatat că, primul a început acțiunile infracționale Ion, în cele din urmă aceasta a reușit să fugă, dar a fost prinsă de Anton, iar după ce Anton a întreținut un raport sexual cu ultima, inculpații se schimbau cu rolurile, în cărui fapt partea vătămată și-a pierdut cunoștința. În timpul actului sexual, ea a opus rezistență față de inculpați, îmbrâncindu-l pe Anton, încercând să împiedice atingerea scopului propus, fapt care justifică existența pe corpul cet. XXXXX a leziunilor corporale asemănătoare celor întâlnite în cazurile de tentativă, ori raport sexual forțat statuate prin raportul de expertiză medico-legală nr. 214 din 25.04.2016.

Mai mult, instanța de apel a respins argumentul apărării precum că, infracțiunea de viol este dovedită doar prin declarațiile părții vătămate, or, declarațiile acesteia

coroborează cu declarațiile celorlalți martori și cu rezultatele expertizelor nominalizate care nu pot fi apreciate subiectiv și care indică cu certitudine că pe corpul minorei sunt depistate leziuni neînsemnate, caracteristice tentativei sau rapoartelor sexuale forțate.

În aceeași ordine de idei, argumentul avocatului precum că, Anton Butuc nu prezintă pericol social, deoarece este fără antecedente penale, nu este temei de achitare, fiind doar o circumstanță care influențează la individualizarea pedepsei.

Totodată, instanța de apel a respins argumentul apărării precum că, partea vătămată nu a invocat careva suferințe, retrăiri, ceea ce demonstrează că față de minoră nu a fost aplicată forță fizică și constrângere, or, pentru calificarea faptei de viol nu este necesar ca partea vătămată să înainteze careva pretenții materiale sau morale.

Instanța de apel a respins argumentul apărării precum că, acțiunile lui Ion Butuc urmează a fi recalificate în baza art. 174 Cod penal, după semnele calificative, *raportul sexual altul decât violul comis asupra unei persoane despre care se știa cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 16 ani*, or, infracțiunea nominalizată presupune acordul victimei, pe când la caz a fost demonstrat incontestabil pe deplin că, XXXXX nu a consimțit raportul sexual, care a avut loc prin constrângere.

Astfel, instanța de apel a conchis că, în acțiunile inculpaților sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, fiind dovedită incontestabil atât existența tuturor elementelor infracțiunii, cât și legătura cauzală directă dintre fapta inculpaților și prejudiciul cauzat relațiilor sociale cu privire la inviolabilitatea relațiilor sociale cu privire la libertatea sexuală a minorilor.

Cu referire la învinuirea adusă inculpaților în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, instanța de apel a constatat că, instanța de fond just a stabilit starea de fapt și de drept ce corespund probelor din dosar și corect a ajuns la concluzia că inculpații se fac vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii. Prin probele prezentate de procuror și cercetate de instanța de apel nu a fost dovedită vinovăția inculpaților Ion Butuc și Anton Butuc în comiterea infracțiunii incriminate.

Instanța de apel a constatat că, prin rechizitoriu Ion Butuc și Anton Butuc sunt învinuiți precum că, la 23.04.2016, aproximativ ora 22:30, continuându-și acțiunile infracționale, aflându-se pe imașul din centrul localității Onești, r-nul Hîncești, fiind în stare de ebrietate alcoolică, acționând de comun acord, folosindu-se de imposibilitatea minorei, XXXXX, de a-și exprima voința datorită stării de leșin, și-au satisfăcut poftele sexuale în formă perversă contrar voinței ei.

Conform concluziei raportului de expertiză medico-legale nr. 313 din 06.06.2016, rezultă că în tamponul cu conținut anal prelevat de la cet. XXXXX, conform raportului de cercetare biologică nr. 111/A din 06.05.2016, efectuat de expertul judiciar medico-

legal biolog, Nineli Boldescu, s-au depistat spermatozoizi. Proveniența spermatozoizilor din petele examinate de la cet. Ion Butuc și Anton Butuc nu se exclude.

Organul de urmărire penală a încadrat acțiunile inculpaților Butuc Ion și Butuc Anton în baza art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, *după indicii calificativi - satisfacerea poftei sexuale în forme perverse, profitând de imposibilitatea acesteia de a-și exprima voința, acțiuni care au fost săvârșite asupra unei persoane de care se știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 14 ani.*

Instanța de apel a indicat că, ținând cont de prevederile art. 8 Cod de procedură penală, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă, de faptul că, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri și că toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, iar la caz, nu a fost prezentată nici o probă concludentă, pertinentă, și veridică care ar demonstra vinovăția inculpaților.

Prima instanță just a statuat că, în urma probatoriului administrat, completul a stabilit că conform declarațiilor date de inculpați și a martorilor Nicolae Codreanu și Natalia Bîlea, s-a constatat că, partea vătămată minoră s-a aflat împreună cu Ion Butuc, Anton Butuc, Natalia Bîlea și Nicolae Codreanu lângă iazul din s. Onești, unde au servit împreună bere și vin. Martorii audiați au confirmat faptul că, Ion Butuc cu XXXXX s-au retras pe vreo 15-20 minute după care s-au întors, iar Anton Butuc a petrecut-o ulterior spre casă. Astfel, instanța de judecată a constatat că, Butuc Ion și Anton Butuc au săvârșit un act sexual forțat cu minora care nu avea 14 ani, însă săvârșirea actului în formă perversă nu a fost confirmată prin careva probe confirmative.

Din declarațiile părții vătămate minore nu rezultă că, inculpații ar fi întreprins careva acțiuni de satisfacere a poftei sexuale în formă perversă, or, aceasta a declarat că a avut loc un act sexual fără acordul ei în formă naturală, iar careva acțiuni perverse nu le ține minte, deoarece și-a pierdut cunoștința.

Mai mult, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 279-D din 13.12.2016 s-a constatat că „.... la momentul expertizării minorei, XXXXX, din 25.04.2016, n-au fost observate semne întreprinse cu caracter de acțiuni perverse. La fel, semne care ar caracteriza satisfacerea poftei sexuale în forme perverse fără survenirea leziunilor orificiului anal la 25.04.2016 nu au fost depistate...”

De asemenea, instanța de apel susținut poziția instanței de fond care a indicat că, raportul de cercetare biologică nr. 111/A din 06.05.2016 referitor la depistarea

spermatozoizilor din petele examinate, puteau fi ai inculpaților vine în contradicție cu raportul de expertiză medico-legală nr. 279-D din 13.12.2016, care a constatat că „*uncii spermatozoizi depistați în tamponul cu conținut anal puteau nimeri în zona orificiului anal cu conținut vaginal prin obiectul de protecție, fiindcă minora XXXXX la momentul expertizării era în perioada ciclului menstrual*”.

Analizând probele descrise, instanța de apel a menționat că, instanța de fond corect a ajuns la concluzia de achitare a inculpaților pe capătul de învinuire adus în temeiul art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, deoarece careva dovezi concludente care ar demonstra vinovăția acestora în satisfacerea poftei sexuale în formă perversă, instanței judecătorești nu i s-au prezentat, ci din contra, probele la care s-a referit procurorul, vin în contradicție una cu alta, prin urmare, nu se poate deduce altceva decât oportunitatea achitării lui Butuc Ion și Butuc Anton de sub capătul învinuirii aduse.

Totodată, instanța de apel a apreciat critic argumentul procurorului precum că, concluzia medicului-legist V. Starinschi este absolut greșită, or, potrivit art. 88 Cod de procedură penală, *expertul este persoana numită pentru a efectua investigații în cazurile prevăzute de prezentul cod, care nu este interesată în rezultatele cauzei penale și care, aplicând cunoștințele speciale din domeniul științei, tehnicii, artei și din alte domenii, prezintă rapoarte în baza acestora, iar aprecierea corectitudinii concluziilor unui expert ține de competența instanței de judecată.*

Instanța de apel a respins ca nefondată alegația procurorului precum că, satisfacerea poftei sexuale în formă perversă putea avea loc fără penetrarea membrului viril în orificiul anal, or, acuzarea nu a prezentat probe, concludente, utile și veridice care ar confirma înafara oricăror dubii că inculpații au comis infracțiunea prevăzută de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, iar condamnarea unei persoane nu poate fi bazată pe presupuneri. În același sens, a fost respins argumentul procurorului precum că, în momentul satisfacerii poftei sexuale în formă perversă, victima s-a aflat în stare de leșin și din acest motiv nu este în stare să relateze acțiunile comise de inculpați, or, starea de leșin rezultă doar din declarațiile minorei, fără a fi confirmate prin alte probe, iar din probele cercetate nu se confirmă vinovăția inculpaților în comiterea faptei imputate.

Instanța de apel a constatat că, în pofida faptului că prima instanță just a constatat starea de fapt și de drept a individualizat greșit pedeapsa aplicată inculpaților, motiv pentru care instanța de apel a casat parțial sentința.

Astfel, instanța de fond eronat a subliniat că inculpații anterior nu au fost condamnați, la locul de trai se caracterizează pozitiv, neavând careva plângeri, fiind tineri, faptul că Ion Butuc parțial a recunoscut vinovăția sa, în ceea ce privește faptul că a întreținut un raport sexual cu XXXXX, însă acesta a fost benevol, astfel încât circumstanțele cazului pot fi considerate excepționale și pot fi aplicate prevederile art.

79 Cod penal, aplicându-le o pedeapsă mai mică decât cea prevăzută de legea penală, în privința circumstanțelor atenuante și agravante instanța de fond nu s-a expus.

În conformitate cu art. 79 Cod penal, stabilirea pedepsei sub limita minimă sau a unei pedepse mai blânde, care nu este prevăzută în sancțiunea articolului corespunzător din Codul penal, în baza căruia este încadrată infracțiunea, se admite luând numai în considerare personalitatea vinovatului în cazul existenței circumstanțelor excepționale, legate de scopul, motivele, rolul vinovatului și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, în timpul și după săvârșirea infracțiunii. Așadar, trebuie să existe ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind personalitatea infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatului. Împrejurările obișnuite sunt cele care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor și nu pot fi considerate excepționali. Ca excepționale, instanța urmează să stabilească astfel de împrejurări care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și date privind personalitatea făptuitorului (grad de invaliditate - I, II; persoana cu dizabilități severe și accentuate), merite deosebite față de societate, alte circumstanțe de importanță majoră).

Instanța de apel a conchis că, instanța de fond în mod eronat a apreciat ca fiind circumstanțe excepționale, faptul că inculpații anterior nu au fost condamnați, la locul de trai se caracterizează pozitiv, neavând careva plângeri, fiind la o vârstă tânără, faptul că Ion Butuc parțial a recunoscut vinovăția sa, în ceea privește faptul că a întreținut un raport sexual cu XXXXX, fiind întemeiat argumentul procurorului precum că acestea sunt împrejurări comune, care doar influențează la individualizarea pedepsei, sunt caracteristice pentru majoritatea persoanelor și nu pot fi tratate ca neobișnuite, cu atât mai mult determinate pentru aplicarea unei pedepse sub limita legii penale.

La stabilirea și individualizarea pedepsei lui Ion Butuc și Anton Butuc, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78, 90 al. (4) Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite - inculpații au comis o infracțiune care face parte din categoria infracțiunilor excepțional de grave prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de semnificația valorilor sociale lezate, de personalitatea inculpaților care anterior nu au fost judecați, se caracterizează pozitiv la locul de trai, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află. Astfel, a conchis că, pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani fiecăruia, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, își va atinge scopul restabilirea echității sociale, corectarea inculpaților, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestora, cât și a altor persoane, iar executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei cu remiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță de apel într-un alt complet de judecată, invocând același motive ca și în cererea de apel.

Totodată, procurorul invocă dezacordul cu aprecierea probelor.

5.1. Împotriva deciziei declară recurs ordinar avocatul Natalia Culeac-Reul în numele inculpatului Anton Butuc, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei decizii prin care inculpatul să fie achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, pe motiv că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele infracțiunii imputate.

În motivarea recursului declarat, avocatul susține că instanța de apel eronat a apreciat probele administrate în respectiva cauză penală și nu și-a motivat decizia, dând o apreciere unilaterală probelor în favoarea acuzării.

Mai mult, apărare atrage atenția instanței de recurs asupra faptului că inculpatul nu prezintă pericol social, deoarece nu are antecedente penale.

Totodată, recurentul susține că inculpatului i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, deoarece au fost lipsiți de a da întrebări în ședința instanței de apel părții vătămate cât și reprezentantului legal al acesteia, iar avocatul Natalia Culeac-Reul nu a participat în ședințele din instanța de fond.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente:

În speță se constată că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursuri ordinare în termen.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Autorii recursurilor invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de recurenți nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

6.1. *Cu privire la recursul declarat de către procuror*, Colegiul penal atestă invocarea temeiului pentru recurs prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și anume cazul când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, solicitând casarea deciziei atacate cu remiterea cauzei spre rejudecare către aceeași instanța de apel într-un alt complet de judecată.

Colegiul penal remarcă că, procurorul indică în cererea de recurs ordinar aceleași argumente ca și în cererea de apel, asupra căroră instanța de apel s-a pronunțat detaliat, pronunțând o decizie legală și întemeiată (pct. 4.1. din prezenta decizie).

Prin urmare, Colegiul penal conchide că instanța de apel s-a expus argumentat și corect asupra motivelor relevante din apeluri și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs acceptă și însușește aceste argumente, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6§1 din CEDO, obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Subsecvent, Colegiul penal susține că, după cum se învederează din conținutul cererii de recurs, titularul acesteia se focusează preponderent pe critici care țin nemijlocit de chestiunea de apreciere a probelor, afirmând că unele probe au fost apreciate unilateral în favoarea părții apărării, astfel, incorect inculpații au fost achitați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod pena, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, totuși față de aceste critici urmează de consemnat că în cadrul cercetării judecătorești se administrează probe pentru lămurirea faptelor și împrejurărilor cauzei sub toate aspectele în condiții de nemijlocire, publicitate și contradictorialitate.

Din atare considerente, ține exclusiv de competența instanțelor de fond de a se expune asupra probatoriului din dosar și de a-i da o apreciere corespunzătoare acestuia. Pe de altă parte, Colegiul penal reamintește că, aprecierea probelor ca operațiune finală a activității de probațiune, permite judecătorului să determine măsura în care probele reflectă adevărul. Prin aprecierea tuturor probelor administrate, în ansamblul lor, judecătorul își formează convingerea cu privire la temeinicia sau netemeinicia acuzației, cu privire la măsura în care prezumția de nevinovăție a fost sau

nu înlăturată prin probe certe de vinovăție, dacă se impune sau nu achitarea inculpatului pentru faptele deduse judecății. La caz, fiind respectate aceste cerințe, instanța justificat au statuat că, acuzarea nu a prezentat probe concludente, utile și veridice care ar confirma înafara oricăror dubii că inculpații au comis infracțiunea prevăzută de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Reieșind din plenitudinea constatărilor instanței de apel, expuse în partea supusă criticii în recursul ordinar declarat, care sunt motivate, Colegiul penal consideră că temeiul pentru recurs, invocat de către recurent, nu și-a găsit confirmare.

Din acest considerent, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procuror, deoarece este vădit neîntemeiat.

6.2. Cu privire la recursul declarat de către avocatul Natalia Culeac-Reul în numele inculpatului Anton Butuc, Colegiul penal lecturând textul recursului reține că, recurentul pledează asupra achitării inculpatului, deoarece fapta nu a fost săvârșită de inculpat, temei ce se raportează la prevederile pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, unde este stipulat că *„hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii”*.

Verificând probatoriul administrat în cauză prin prisma opiniei recurentului, în sensul că inculpatul nu a săvârșit infracțiunea imputată, iar probele nu coroborează între ele, Colegiul penal o consideră ca neîntemeiată.

Conform art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Colegiul penal reține că, instanța de apel verificând probele în ședința de judecată a motivat detaliat și clar soluția adoptată în urma propriei metode de cercetare coroborată a probelor, ce au servit ca temei pentru soluționarea elementelor de fapt pe care se sprijină soluția de condamnare dispusă în cauză de către prima instanță, expunându-se argumentat din care motive a ajuns la concluzia de vinovăție a inculpatului Anton Butuc în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal.

Totodată, instanța de apel menținând sentința primei instanțe în partea condamnării inculpatului de comiterea infracțiunii de viol și-a argumentat soluția prin faptul că, din declarațiile părții vătămate minore, XXXXX, reprezentantului legal al părții vătămate, Valeriu XXXXX, a martorilor și din probele materiale administrate în cauză, cert se demonstrează comiterea de către inculpat a infracțiunii de viol, probe care sunt descrise amănunțit în decizia atacată (pct. 4.1. din prezenta decizie).

Instanța de recurs relevă că, argumentele recurentului invocate în recurs, referitor la nevinovăția inculpatului Anton Butuc, au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-au formulat și s-au punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului, pe care Colegiul penal le însușește, ce este conform practicii CtEDO, hotărârea *Albert vs România* din 16.02.2010.

Astfel, instanța de apel reținând circumstanțele de fapt ale cauzei și-a motivat concluzia prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept.

Totodată, nu este fondată nici critica recurentului, în sensul pretinderii că „*la baza hotărârii au fost puse doar declarațiile părții vătămate, care nu pot fi admise ca probe, deoarece nu se confirmă prin alte materiale ale cauzei penale, nici un martor, nici una din probe nu indică că Anton Butuc a săvârșit infracțiunea*”. Dimpotrivă, instanța de recurs atestă că faptul comiterii infracțiunii anume de către inculpat se confirmă prin probele cercetate și verificate de instanța de apel

În același context, Colegiul penal constată că, temeiul pentru recurs invocat în cerere, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, și anume că nu au fost întrunite elementele infracțiunii, nu și-a găsit confirmare la judecarea prezentului recurs ordinar, fiind invocat nemijlocit întru susținerea criticii privind aprecierea probelor care, după cum s-a menționat anterior, este inadmisibilă la această etapă a procesului penal. În legătură cu cele expuse, Colegiul penal apreciază corectitudinea constatărilor instanței de apel, expuse la pct. 4.1. al prezentei decizii, chestiunile invocate în recursul ordinar deferit prezentei judecări fiind pe deplin abordate la etapa judecării apelului, asupra acestora fiind expuse concluzii relevante în decizia atacată, care nu necesită o reiterare din motivul temeiniciei și plenitudinii lor.

Totodată, Colegiul penal constată că nu pot fi reținute drept plauzibile argumentele recurentului privind faptul că inculpatului i-a fost încălcat dreptul la apărare, deoarece avocatul Natalia Culeac-Reul a participat în calitate de apărător al inculpatului doar în instanța de apel și nu a avut oportunitatea de a adresa întrebări părții vătămate minore, or, declarațiile părții vătămate minore au fost cercetate în ședința de judecată, a fost audiat reprezentantul legal al părții vătămate, mai mult, avocatul nu înaintează un demers în acest sens, iar în ședința de judecată din 21.12.2017, în conformitate cu art. 376 Cod de procedură penală, avocatul declară că este posibilă finalizarea cercetării judecătorești, neavând careva completări (f.d. 150-151, vol. III).

Mai mult, instanța de recurs reamintește că, instanța de apel a casat decizia instanței de fond doar în partea stabilirii pedepsei, în rest a menținut sentința Judecătorie Hîncești.

În concluzie, Colegiul penal conchide că, temeiul indicat de avocatul Natalia Culeac-Reul în numele inculpatului Anton Butuc nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei adoptate pe caz și potrivit legii, se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e:

inadmisibilitatea recursurilor ordinare, declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic și avocatul Natalia Culeac-Reul în numele lui Anton Butuc, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2017, în cauza penală în privința lui *Butuc Ion XXXXX și Butuc Anton XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la **27 iunie 2018**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan